

MEĐUNARODNA KONFERENCIJA O SIGURNOSTI MUZEJA

IVAN SAMARDŽIJA □ Muzeji Ivana Meštrovića, Galerija Meštrović, Split

sl.1. Sudionici konferencije ICMS na stubištu Galerije Meštrović u Splitu

Godišnja konferencija ICMS-a (International Committee for Museum Security)¹ održana je u Splitu od 2. do 8. listopada 2011., u organizaciji Muzeja Ivana Meštrovića i Hrvatskoga nacionalnog komiteta ICOM-a. Tema konferencije bila je *Risk Management and Security Plans*, a održano je ukupno 17 prezentacija problematike muzejske sigurnosti iz različitih država. Na konferenciji je sudjelovao 51 sudionik iz 16 zemalja (Nizozemske, Belgije, Norveške, UK, Njemačke, Austrije, Kanade...), od kojih je petero iz Hrvatske.

Problematika muzejske sigurnosti na taj je način ušla na velika vrata muzejske zajednice u Hrvatskoj te otvorila brojna pitanja. Tijekom gotovo šest dana Galerija Meštrović u Splitu ugostila je vrhunske stručnjake s područja muzejske sigurnosti, koji su većinom veterani iz policijskih i vojnih djelatnosti svojih zemalja. Ako spomenemo da su konferenciji prisustvovali šefovi sigurnosti muzeja poput Tatea (London), Van Gogh Museuma, Rijksmuseuma (Amsterdam), State Russian Museuma (Sankt Peterburg) ili Getty Museuma (Los Angeles), ona dobiva još veću važnost. Na svečanom otvorenju konferencije ravnatelj Muzeja Ivana Meštrovića Andro Krstulović Opara, kao domaćin, poželio je uspješan tijek konferencije, zajedno s predsjednikom ICMS-a Willemom Hekmanom, predstavnicom Hrvatskoga nacionalnog komiteta ICOM-a Željkom Jelavić, Biankom Perčinić Kavur, koja je predstavljala Ministarstvo kulture RH, te s predstavnicima grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije. Posljednjeg dana konferencije održana je svečana završna priredba na kojoj je ustanovljeno da je konferencija bila vrlo uspješna.

Tijekom prva dva dana održan je niz predavanja o različitim aspektima sigurnosti, poput elementarnih upravljanja rizicima (Dennis Ahern, Tate : *Managing the Risks*) ili o odnosu arhitekture jednog muzeja i popratnih sigurnosnih mjera (Goranka Horjan, Muzeji Hrvatskog zagorja : *Museum Architecture and Security*).

Hrvatski su predavači bili (prema redu izlaganja): Bianka Perčinić-Kavur (Ministarstvo kulture RH), Želimir Laszlo (MDC), Vlatka Filipčić Maligec, Goranka Horjan (Muzeji Hrvatskog zagorja) te Slobodan Marenić (MUP RH).

Treći dan bio je predviđen za radionice, u sklopu kojih su sudionici obišli četiri splitska muzeja (domaćina konferencije Galeriju Meštrović, uključivši i prostor Meštrovićevih Crikvina - Kaštilca, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika, Muzej grada Splita te Galeriju umjetnina). Tijekom razgleda upoznali su sigurnosno stanje navedenih ustanova te iznijeli prijedloge poboljšanja sigurnosnih mjera, koje su predstavnicima tih muzeja iznijeli petog dana konferencije. Od brojnih zanimljivosti valja još izdvojiti predstavljanje Silatec stakla, pri čemu su predstavnici te njemačke tvrtke

1. ICMS djeluje kao glavni savjetnik ICOM-u i njegovim članovima o svim pitanjima vezanim za sigurnost. Glavni ciljevi organizacije, koja i djeluje unutar ICOM-a, jesu zaštita kulturnog dobra od svih vrsta opasnosti, edukacija i pomoć osoblju muzeja u tom poslu te oblikovanje općeg standarda zaštite u muzejskoj zajednici. Osnovan je na Generalnoj skupštini ICOM-a 1974. g. u Kopenhagenu.

sl.2. Ceremonija otvaranja konferencije ICMS

sl.3. Posjet Crkvi sv. Križa u Crikvinama-Kaštilcu

sl.4. Demonstracija Silatec stakla

sl.5. Posjet hvarskom Arsenalu

demonstrirali otpornost njihova stakla na mehaničke udarce, i stručni izlet na Hvar, gdje su se sudionici mogli upoznati s jedinstvenim Starogradskim poljem (agerom), te znamenitostima grada Hvara i mjesta Vrboske.

Iskustva

Muzejska sigurnost polako postaje sve aktualnije pitanje i u Hrvatskoj, pa je održavanje ove konferencije u našoj zemlji polazište za veći angažman na tom području. Konferencija je obuhvatila vrlo širok spektar, počevši od fizičke zaštite uz pomoć zaštitara, pa do videonadzora i infrastrukturnih mjera zaštite od požara, poplave, potresa i ostalih nepogoda. Sa stajališta Muzeja Ivana Meštrovića (MIM-a), konferencija ICMS-a sjajno se nadovezuje na projekt *Sigurnosni plan sastavnica Muzeja Ivana Meštrovića*, koji će zasigurno uključiti znanja stečena s predavanja vrhunskih svjetskih stručnjaka. Tako će među zaposlenicima MIM-a biti provedena anketa (*sigurnosni upitnik*) sastavljena u skladu s međunarodnim standardom (*Global Security Check - GLOSEC*), dok će sam projekt biti utemeljen na *OCE* sigurnosnom načelu. *OCE* pristup dijeli sigurnosne mjere i aspekte na tri dijela: organizacijske (*O*), konstrukcijsko-infrastrukturne (*C*) te tehničko-elektroničke (*E*). Ravnomjernom zastupljenošću tih triju skupina sigurnosnih mjera muzej dobiva potpunu zaštitu te je sposoban prilagoditi se modernom vremenu. U Hrvatskoj postoji 225 muzeja, galerija i zbirki (uvedenih u Registar Muzejskoga dokumentacijskog centra), od kojih su dvije trećine njih smješteni u malim prostorima, u vrlo specifičnim uvjetima. Stvaranje jedinstvenog standarda koji bi se prikladno prilagodio pojedinom muzeju konačni je cilj i navedenog projekta, zasada ograničenoga na Muzeje Ivana Meštrovića. Voditelj projekta *Sigurnosni plan sastavnica Muzeja Ivana Meštrovića* jest Ivan Samardžija, kustos-pripravnik (Galerija Meštrović, MIM) i glavni tajnik ICMS konferencije.

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MUSEUM SECURITY

The Annual Conference of ICMS – the International Committee for Museum Security, held in Split from October 2 to 8, 2011, is organised by the Ivan Meštrović Museum and the Croatian National ICOM Committee. The theme addressed by the conference was *Risk Management and Security Plans*, and a total of 17 presentations of the problem of museum security from different countries were given. Fifty one participants from 16 countries took part in the conference, from Holland, Belgium, Norway, the UK, Germany, Austria and Canada for example, and five came from Croatia.

The conference covered a very wide range of topics, starting from physical security with the help of custodians, video surveillance and infrastructural measures of protection against fire, flood, earthquake and other natural disasters.